

АЗАМАТТАРҒА АРНАЛҒАН ҮКІМЕТ» МЕМЛЕКЕТТІК
КОРПОРАЦИЯСЫ» КОММЕРЦИЯЛЫҚ ЕМЕС АКЦИОНЕРЛІК
ҚОҒАМЫНЫҢ НҮР-СҰЛТАН ҚАЛАСЫ БОЙЫНША
ФИЛМАЛЫНЫҢ ЖЫЛЖЫМАЙТЫН МҮЛІККЕ ҚҰҚЫҚТАРДЫ
ЖӘНЕ ЗАҢДЫ ТҮЛҒАЛАРДЫ ТІРКЕУ БАСҚАРМАСЫ
ЕНГІЗІЛГЕН ӨЗГЕРІСТЕР МЕН
ТОЛЫҚТЫРУЛАР

2026 ж. « 14 » 04

БСН 130940015918

№ 8830-1901-КЮ-РМК

Бастапқы тіркелген күні

20 13 ж. « 18 » 09

Қазақстан Республикасы
Қаржы министрлігінің
Мемлекеттік мүлік және
жекешелендіру комитеті
төрағасының міндетін атқарушының
2026 жылғы « 1 » 04 № 184
бұйрығымен бекітілген

**Қазақстан Республикасы Көлік министрлігі Азаматтық авиация
комитетінің «Қазаэронавигация»
шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық
мемлекеттік кәсіпорнының
ЖАРҒЫСЫ**

Астана қаласы, 2026 жыл

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Қазақстан Республикасы Көлік министрлігі Азаматтық авиация комитетінің «Қазаэронавигация» шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорны (бұдан әрі – Кәсіпорын) шаруашылық жүргізу құқығындағы мемлекеттік кәсіпорынның ұйымдық-құқықтық нысанындағы заңды тұлға болып табылады.

2. Кәсіпорын «Қазақстан Республикасы Көлік және коммуникация министрлігі Азаматтық авиация комитетінің кейбір республикалық мемлекеттік кәсіпорындарын қайта ұйымдастыру туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2013 жылғы 23 шілдедегі № 736 қаулысына сәйкес Қазақстан Республикасы Көлік және коммуникация министрлігі Азаматтық авиация комитетінің «Қазаэронавигация» әуе қозғалысын басқару, ұшуды радиотехникалық қамтамасыз етудің жер үсті құралдары мен электр байланысын техникалық пайдалану бойынша шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорны мен Қазақстан Республикасы Көлік және коммуникация министрлігі Азаматтық авиация комитетінің «Ұшу қауіпсіздігін қамтамасыз ету орталығы» шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнын біріктіру жолымен құрылды.

«Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрлігінің кейбір мәселелері» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2014 жылғы 19 қыркүйектегі № 995 қаулысына сәйкес Кәсіпорын Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрлігінің «Қазаэронавигация» шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорны болып қайта аталды.

«Қазақстан Республикасы Үкіметінің кейбір шешімдеріне өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2015 жылғы 27 ақпандағы №100 қаулысына сәйкес Кәсіпорын Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрлігі Азаматтық авиация комитетінің «Қазаэронавигация» шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорны болып қайта аталды.

«Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрлігінің кейбір мәселелері және Қазақстан Республикасы Үкіметінің кейбір шешімдеріне өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2018 жылғы 29 желтоқсандағы №936 қаулысына сәйкес Кәсіпорын Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрлігі Азаматтық авиация комитетінің «Қазаэронавигация» шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорны болып қайта аталды.

«Кейбір мемлекеттік заңды тұлғаларды қайта атау туралы» Қазақстан Республикасы Көлік министрінің міндетін атқарушының 2023 жылғы 15 қыркүйектегі №2 бұйрығына сәйкес Кәсіпорын Қазақстан Республикасы Көлік министрлігі Азаматтық авиация комитетінің «Қазаэронавигация»

шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорны болып қайта аталды.

3. Кәсіпорынның құрылтайшысы Қазақстан Республикасының Үкіметі болып табылады.

4. Кәсіпорынның мүлкіне қатысты мемлекеттік республикалық меншік құқығы субъектісінің құқықтарын Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Мемлекеттік мүлік және жекешелендіру комитеті (бұдан әрі – мемлекеттік мүлік жөніндегі уәкілетті орган) жүзеге асырады.

5. Кәсіпорынды басқаруды жүзеге асыратын орган Қазақстан Республикасы Көлік министрлігінің Азаматтық авиация комитеті (бұдан әрі – тиісті саланың уәкілетті органы) болып табылады.

6. Кәсіпорынның атауы:

мемлекеттік тілде:

толық – Қазақстан Республикасы Көлік министрлігі Азаматтық авиация комитетінің «Қазаэронавигация» шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорны;

қысқартылған – «Қазаэронавигация» РМК;

орыс тілінде:

толық – Республиканское государственное предприятие на праве хозяйственного ведения «Қазаэронавигация» Комитета гражданской авиации Министерства транспорта Республики Казахстан;

қысқартылған – РГП «Қазаэронавигация»;

ағылшын тілінде:

толық – Republican State Self-Sustaining Enterprise on the Right of Economic Use «Kazaeronavigatsia» of the Civil Aviation Committee, Ministry of Transport of the Republic of Kazakhstan;»

қысқартылған – RSE «Kazaeronavigatsia».

7. Кәсіпорынның орналасқан жері: 010016, Қазақстан Республикасы, Астана қаласы, «Есіл» ауданы, Е 522 көшесі, 15-ғимарат.

2-тарау. Кәсіпорынның заңдық мәртебесі

8. Кәсіпорынның заңнамаға сәйкес дербес теңгерімі, банктерде шоттары, Қазақстан Республикасының Мемлекеттік елтаңбасы бейнеленген және Кәсіпорынның атауы бар бланкілері, мөрі болады.

9. Қазақстан Республикасының заңдарында көзделген жағдайларды қоспағанда, Кәсіпорын заңды тұлғаларды құра алмайды, сондай-ақ басқа заңды тұлғаның құрылтайшысы (қатысушысы) бола алмайды.

10. Кәсіпорын Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес филиалдар мен өкілдіктер құра алады.

11. Кәсіпорынмен жасалатын және Қазақстан Республикасының заңнамалық актілеріне сәйкес міндетті түрде мемлекеттік немесе өзге тіркеуге жататын азаматтық-құқықтық мәмілелер, егер Қазақстан Республикасының

заңнамалық актілерімен өзгеше белгіленбесе, тіркелген сәттен бастап жасалынған деп есептеледі.

3-тарау. Кәсіпорын қызметінің мәні мен мақсаттары

12. Кәсіпорын қызметінің мәні аэронавигациялық қызмет көрсету – әуе қозғалысын ұйымдастыруды, байланыс, навигация және бақылау жүйелерін ұсынуды, ұшуды метеорологиялық және іздестіру-құтқарумен қамтамасыз етуді, аэронавигациялық ақпарат беруді қамтитын қызмет болып табылады.

13. Кәсіпорын қызметінің мақсаты Қазақстан Республикасының әуе кеңістігінде ұшу қауіпсіздігін қамтамасыз ету, аэронавигациялық қызмет көрсету және ұшу қауіпсіздігін қамтамасыз етуге аударымдарды жүзеге асыру, сондай-ақ Қазақстан Республикасы Үкіметінің шешімі бойынша азаматтық авиация қажеттіліктері үшін объектілерді, оның ішінде әуежайларды, офистік, қойма және көлік ғимараттарын, әуеайлақтардың ұшу-қону жолақтарын, ұшу аппараттарына арналған перрондарды жобалау және салу бойынша жұмыстарды, сондай-ақ инжинирингтік қызметтерді, әуежай аумағында әуежай қызметін көрсету және жерүсті қызметтерін көрсетуге арналған әуежай мүлкін сатып алу арқылы құрылысты қамтамасыз ету болып табылады.

14. Кәсіпорын қойылған мақсаттарын іске асыру үшін қызметтің мынадай түрлерін жүзеге асырады:

1) Қазақстан Республикасының әуе кеңістігінде ұшуды орындау қауіпсіздігін заңнамалық және нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес қамтамасыз ету;

2) Қазақстан Республикасының әуе кеңістігінде және әуеайлақ аудандарында әуе қозғалысын жоспарлау және оған қызмет көрсету;

3) әуе кеңістігін пайдаланушыларды аэронавигациялық және метеорологиялық ақпаратпен қамтамасыз ету, әуеайлақ схемаларын әзірлеу, қажетті аэронавигациялық карталарды дайындау және ұсыну;

4) аэронавигациялық жүйені (бақылау, навигация және байланыс кіші жүйелерін) құру, дамыту және пайдалану;

5) Қазақстан Республикасы авиакомпанияларының мүдделі бөлімдері және қызметтерімен ұшу қауіпсіздігін және Қазақстан Республикасының әуе кеңістігін пайдалану тиімділігін арттыруға бағытталған әуе қозғалысына қызмет көрсету, радиотехникалық жабдықты, байланыс құралдарын және метеорологиялық жабдықты пайдалану объектілерін дамыту мен жетілдіру іс-шараларын әзірлеуді жүзеге асыру;

6) Қазақстан Республикасының әуе кеңістігін пайдаланушыларға аэронавигациялық қызметтерді көрсету;

7) аэронавигациялық қызмет көрсету және азаматтық авиацияны метеорологиялық қамтамасыз ету үшін төлемақы алу;

8) радиотехникалық жабдықты, байланыс құралдарын, автоматтандырылған жүйелерді және метеорологиялық жабдықты пайдалануды,

оларға техникалық қызмет көрсетуді, жөндеуді, тапсырыс беруді және уақтылы пайдалануға беруді қамтамасыз ету;

9) радиосәуле шығару нормаларын, радиоалмасу ережелерін сақтау шараларын қабылдау, радиокедергілермен күресу іс-шараларын жүзеге асыру, азаматтық авиацияның радиоэлектрондық құралдарының электромагниттік үйлесімділігін қамтамасыз ету;

10) жеке құрамының, радиотехникалық жабдықтың жұмысымен, сондай-ақ метеорологиялық жағдайлармен байланысты оқыс оқиғалар мен бұзушылықтарды тергеп-тексеруге қатысу;

11) әуе кеңістігін қауіпсіз және тиімді пайдалануды реттейтін қағидаларды, нұсқауларды, нұсқаулықтарды және басқа нормативтік актілерді әзірлеуге қатысу;

12) әуе қозғалысына қызмет көрсету және ұшуды радиотехникалық және метеорологиялық қамтамасыз ету кезінде ұшу қауіпсіздігі жағдайына талдау жасау;

13) әуе қозғалысына қызмет көрсету кезіндегі ұшу ережелерінің бұзылуын, авиациялық оқиғаларды, оқыс оқиғаларды, РТЖ тоқтап қалуын, сондай-ақ ұшу тәртіптерінің бұзылуын және әуе қорғанысы күштеріне (ӘҚК) хабарлауды есепке алу, оларды ескерту бойынша іс-шараларды әзірлеу;

14) азаматтық авиация саласы жұмыскерлерін бастапқы даярлау, қайта даярлау, олардың біліктілігін арттыру;

15) әуежай аудандарында жергілікті телефон байланысы және деректерді тарату қызметтерін көрсету;

16) азаматтық авиация саласындағы оқу-әдістемелік, ақпараттық материалдарды әзірлеуге, басып шығаруға және өткізуге қатысу;

17) тақырыптық конференциялар мен семинарларды ұйымдастыруға және өткізуге, азаматтық авиация саласындағы талдаулық зерттеулерді жүргізуге қатысу;

18) авиамедициналық қызмет, азаматтық авиацияның авиация персоналын куәландыру;

19) амбулаториялық-емханалық көмек;

20) консультациялық-диагностикалық қызмет;

21) қалпына келтіру емі және медициналық оңалту;

22) санитарлық-гигиеналық қызмет;

23) еңбекке уақытша қабілетсіздігін және кәсіби жарамдылығын сараптау;

24) міндетті медициналық тексеру, ұшу алдындағы, ауысым алдындағы және аусымнан кейінгі медициналық тексеру;

25) азаматтық авиация саласындағы нормативтік құқықтық актілерді әзірлеуге қатысу;

26) әуе кеңістігімен транзиттік әлеуетті пайдалану тиімділігін арттыру үшін аналитикалық зерттеулер жүргізу;

27) авиациялық медицина саласындағы оқу-әдістемелік қызмет;

28) ұшуды іздестіру-құтқарумен қамтамасыз ету кезінде тиісті қызметтер мен ұйымдарға іздестіру-құтқару қызметтерінің көмегіне мұқтаж болған әуе

кемелері туралы хабарлау және осы қызметтермен ұйымдарға қажетті көмек көрсету;

29) мемлекеттік құпияларды қорғау;

30) Қазақстан Республикасының әуе кеңестігін пайдалану және авиация қызметі саласындағы Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес азаматтық авиацияны метеорологиялық қамтамасыз ету;

31) әуеайлақ, алаңдар, маршруттар, ұшу аудандарымен трассалары бойынша метеорологиялық жағдайларды бақылау, ауа райының болжамдарын және дауыл ескертулерін жасау;

32) әуе кемелерінің экипаждарына және басқада авиация тұтынушыларына консультациялар беру және метеорологиялық құжаттаманы ұсыну;

33) басқа метеорологиялық органдармен және ұйымдармен метеорологиялық ақпаратпен алмасу;

34) әуеайлықтық климаттық кестелер мен ақпаратты дайындау мақсатында Қазақстан Республикасы аумағында орналасқан барлық негізгі және қосалқы халықаралық әуеайлақтар үшін метеорологиялық бақылау деректерін жинау мен сақтауды ұйымдастыру.

15. Кәсіпорын Қазақстан Республикасы Үкіметінің шешімі бойынша азаматтық авиация қажеттіліктері үшін объектілерді, оның ішінде әуежайларды, офистік, қойма және көлік ғимараттарын, әуеайлақтардың ұшу-кону жолақтарын, ұшу аппараттарына арналған перрондарды жобалау және салу бойынша жұмыстарды, сондай-ақ инжинирингтік қызметтерді, әуежай аумағында әуежай қызметін көрсетуге және жерүсті қызметтерін көрсетуге арналған әуежай мүлкін сатып алу арқылы құрылысты қамтамасыз етуге құқылы.

16. Кәсіпорын осы Жарғыда бекітілген оның қызметінің мәні мен мақсатына сай емес қызметті жүзеге асыруға, сондай-ақ мәмілелерді жасауға құқылы емес.

17. Кәсіпорынның Қазақстан Республикасының заңдарында немесе құрылтай құжаттарында белгілі бір шек қойылған қызмет мақсаттарына қайшы не Кәсіпорын бас директорының жарғылық құзыретін бұза отырып жасаған мәмілесі тиісті саланың уәкілетті органының немесе мемлекеттік мүлік жөніндегі уәкілетті органның не прокурордың талап-арызы бойынша жарамсыз деп танылуы мүмкін.

4-тарау. Кәсіпорынды басқару

18. Мемлекеттік мүлік жөніндегі уәкілетті орган:

1) Қазақстан Республикасы Үкіметінің шешімі бойынша Кәсіпорынның құрылтайшысы болады;

2) Қазақстан Республикасының атынан Кәсіпорынға қатысты республикалық меншік құқығы субъектісінің құқықтарын жүзеге асырады;

3) тиісті саланың уәкілетті органының ұсынымы бойынша Кәсіпорын қызметінің мәні мен мақсаттарын айқындайды, жарғысын бекітеді, оған өзгерістер мен толықтыруларды енгізеді;

4) тиісті саланың уәкілетті органының келісімі бойынша Кәсіпорынға берілген немесе ол өз шаруашылық қызметінің нәтижесінде сатып алған мүлікті алып қоюды немесе қайта бөлуді жүзеге асырады;

5) Кәсіпорын мүлкінің мақсатты және тиімді пайдаланылуына бақылауды жүзеге асырады;

6) Кәсіпорынның мемлекеттік мүліктің нысаналы пайдаланылуын бақылау нәтижелері бойынша анықталған, артық, пайдаланбайтын не мақсатына сай пайдаланбаған мүлкін, бақылауды жүзеге асырған кезден бастап алты ай өткен соң тиісті саланың уәкілетті органының келісімінсіз алып қоюды жүзеге асырады;

7) Кәсіпорынға алып қойылған мүлікті күтіп ұстау және оны кейіннен теңгерімнен шығара отырып, өзге тұлғаға бергенге дейін сақталуын қамтамасыз ету мерзімін белгілейді;

8) тиісті саланың уәкілетті органына Кәсіпорынды қайта ұйымдастыруды және таратуды жүзеге асыруға келісім береді;

9) тиісті саланың уәкілетті органының ұсынуы бойынша Кәсіпорынға бекітіліп берілген мүлікті (ол өндірген өнімді сатуды қоспағанда) иеліктен шығаруға немесе оған өзгеше тәсілмен билік етуге, филиалдар (өкілдіктер) құруға жазбаша келісім береді;

10) Кәсіпорынға бекітіліп берілген мүлікті мүлктік жалдауға (жалға алуға) беруге талдау жүргізеді;

11) Кәсіпорынның жұмыс істеуі мен оны басқару тиімділігінің мониторингін ұйымдастыруды және жүргізуді жүзеге асырады;

12) Қазақстан Республикасының заңнамасымен оның құзыретіне жатқызылған мәселелерді жүзеге асырады.

19. Тиісті саланың уәкілетті органы:

1) Кәсіпорын қызметінің басым бағыттарын және бюджеттен қаржыландырылатын жұмыстардың (көрсететін қызметтердің) міндетті көлемдерін айқындайды;

2) мемлекеттік мүлік жөніндегі уәкілетті органға Кәсіпорын қызметінің мәні мен мақсатын айқындау бойынша, сондай-ақ осындай қызметті жүзеге асыратын Кәсіпорынның түрін айқындау жөнінде ұсыныстар енгізеді;

3) Кәсіпорынның даму жоспарын және оларды орындау жөніндегі есептерді қарайды, келіседі және бекітеді;

4) Кәсіпорын мүлкінің сақталуына және Кәсіпорынның даму жоспарларының орындалуына бақылауды жүзеге асырады;

5) мемлекеттік мүлік жөніндегі уәкілетті органға Кәсіпорынға берілген немесе ол өзінің шаруашылық қызметінің нәтижесінде сатып алған мүлікті алып қоюға немесе қайта бөлуге келісімін береді;

6) Кәсіпорынды басқаруды жүзеге асырады;

7) Кәсіпорынның жылдық қаржылық есептілігін бекітеді;

8) тиісті саланың уәкілетті органның келісімі бойынша Кәсіпорынды қайта ұйымдастыруды және таратуды жүзеге асырады;

9) Кәсіпорынның таза кірістің белгіленген бір бөлігін республикалық бюджетке толық және уактылы аударуын бақылауды жүзеге асырады;

10) Кәсіпорын бас директорының ұсынымы бойынша оның орынбасарларын қызметке тағайындайды және қызметтен босатады;

11) жыл сайын Кәсіпорынның еңбекақы төлеу қорының мөлшерін белгілейді;

12) Кәсіпорын бас директорының, оның орынбасарларының, бас бухгалтердің лауазымдық айлықақыларының мөлшерін, оларға сыйлықақы беру және өзге де сыйақы жүйесін белгілейді;

13) Кәсіпорын бас директорының ұсынымы бойынша Кәсіпорын филиалдары мен өкілдіктерінің директорларын қызметке тағайындауға және қызметтен босатуға келісім береді;

14) Кәсіпорын бас директорының және оның орынбасарларының шетелдік іссапарларына келісім береді;

15) Қазақстан Республикасының заңнамасында оның құзыретіне жатқызылған өзге де мәселелерді шешеді.

20. Кәсіпорынның органы оның бас директоры болып табылады.

21. Тиісті саланың уәкілетті органы Кәсіпорынның бас директорымен еңбек қатынастарын Қазақстан Республикасының Еңбек кодексіне сәйкес еңбек шартын жасасу арқылы ресімдейді.

22. Кәсіпорынның бас директоры дара басшылық қағидаттарында әрекет етеді және егер «Мемлекеттік мүлік туралы» Қазақстан Республикасының Заңында (бұдан әрі – Заң) және Кәсіпорынның жарғысында өзгеше көзделмесе, Кәсіпорын қызметінің барлық мәселелерін Заңмен және осы Жарғымен айқындалатын өз құзыретіне сәйкес дербес шешеді.

23. Бас директор:

1) Кәсіпорынның атынан сенімхатсыз әрекет етеді және оның мүдделерін барлық органдарда білдіреді;

2) Қазақстан Республикасының заңнамасымен бекітілген шектерде Кәсіпорынның мүлкіне билік етеді;

3) шарттар жасасады және өзге де мәмілелер жасайды;

4) сенімхаттар береді;

5) банктік шоттар ашады;

6) Кәсіпорынның барлық қызметкер үшін бұйрықтар шығарады және нұсқаулар береді;

7) Егер Қазақстан Республикасының заңнамасында және осы Жарғыда өзгеше көзделмесе Қазақстан Республикасының Еңбек кодексіне сәйкес Кәсіпорынның қызметкерлерін жұмысқа қабылдайды және олармен еңбек шарттарын бұзады, көтермелеу шараларын қолданады және оларды жазаға тартады;

8) өзінің орынбасарларын лауазымға тағайындау және лауазымнан босату үшін тиісті саланың уәкілетті органына кандидатуралар ұсынады;

9) өзінің орынбасарлары мен Кәсіпорынның басқа да басшы қызметкерлерінің құзыретін белгілейді;

10) мыналарға:

- таза кірістің белгіленген бөлігі уақтылы бюджетке аударылмағаны үшін;
- Кәсіпорынның даму жоспарын іске асырудың нәтижелілігі және тиімділігі үшін жауаптылықта болады;

11) Кәсіпорынның қаржы-шаруашылық қызметіне және мүлкінің сақталуы үшін дербес жауаптылықта болады;

12) Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген өзге де функцияларды жүзеге асырады.

24. Кәсіпорын Қазақстан Республикасының оңалту және банкроттық туралы заңнамалық актісінде белгіленген тәртіппен банкрот деп танылған немесе оңалту рәсімі қолданылған және уақытша не банкроттықты немесе оңалтуды басқарушы тағайындалған жағдайларда, оны басқарудың барлық өкілеттігі тиісінше уақытша не банкроттықты немесе оңалту басқарушысына өтеді.

5-тарау. Кәсіпорынның мүлкі

25. Кәсіпорынның мүлкін құны оның теңгерімінде көрсетілетін Кәсіпорынның активтері құрайды.

26. Кәсіпорынның мүлкі бөлінбейтін болып табылады және салымдар (жарғылық капиталдағы қатысу үлестері, пайлар) бойынша, оның ішінде Кәсіпорын қызметкерлерінің арасында бөлуге болмайды.

27. Кәсіпорынның мүлкі:

- 1) оған меншік иесі берген мүліктен;
- 2) өз қызметінің нәтижесінде сатып алынған мүліктің (ақшалай кірістерді қоса алғанда);

3) Қазақстан Республикасының заңнамасымен тыйым салынбаған өзге де қаражат көздерінің есебінен қалыптастырылады.

28. Кәсіпорынның жүргізуінде тек оның жарғылық мақсаттарымен көзделген қызметін қамтамасыз ету үшін оған қажетті, не осы қызметтің өнімі болып табылатын мүлкі болуы мүмкін.

29. Егер осы Жарғыда өзгеше көзделмесе немесе аталған заттық құқықтың табиғатына қайшы келмесе, шаруашылық жүргізу құқығын алу және тоқтату, Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексінде меншік құқығын және өзге де заттық құқықты алу мен тоқтату үшін көзделген талаптарда және тәртіппен жүзеге асырылады.

30. Шаруашылық жүргізудегі мүлікті пайдаланудың жемістері, өнімі мен кірістері, сондай-ақ Кәсіпорын шарттар немесе өзге де негіздер бойынша алған мүлік Қазақстан Республикасының заңнамасында меншік құқығын алу үшін белгіленген тәртіппен Кәсіпорынның шаруашылық жүргізуіне түседі.

31. Егер Қазақстан Республикасының заңнамасында немесе меншік иесінің шешімімен өзгеше белгіленбесе, меншік иесі оны Кәсіпорынға бекіту туралы шешім қабылдаған мүлікке қатысты шаруашылық жүргізу құқығы Кәсіпорында мүлікті өз теңгеріміне бекіткен сәтінде туындайды.

32. Кәсіпорынның негізгі құралдарға жататын мүлікті сатып алу-сату, айырбастау, сыйға тарту шарттары негізінде иеліктен айыруға құқығы жоқ.

33. Кәсіпорынның мүлкіне шаруашылық жүргізу құқығы Қазақстан Республикасы Азаматтық кодексінің 249-бабында көзделген тәртіппен және меншік құқығын тоқтату үшін негіздер бойынша, сондай-ақ Заңның 144-бабында көзделген жағдайларда тоқтатылады.

34. Кәсіпорын тиісті саланың уәкілетті органының ұсынымы бойынша мемлекеттік мүлік жөніндегі уәкілетті органның жазбаша келісімімен:

- 1) филиалдар, өкілдіктер құруға;
- 2) акционерлік қоғамдардың өзіне тиесілі акцияларына билік етуге;
- 3) үшінші тұлғалардың міндеттемелері бойынша кепілгерлік немесе кепілдік беруге құқылы.

Кәсіпорын тиісті саланың уәкілетті органының жазбаша келісімімен ғана дебиторлық берешекті беруге және есептен шығаруға, қарыздар беруге құқылы.

35. Кәсіпорын оған шаруашылық жүргізу құқығында бекітілген негізгі құралдарға жатпайтын жылжымалы мүлікке дербес билік етеді.

36. Егер Қазақстан Республикасының Бюджет кодексімен немесе меншік иесімен (мемлекеттік мүлік жөніндегі уәкілетті орган) өзгеше белгіленбесе, осы Жарғының 34 және 35-тармақтарында көрсетілген мүлікпен жасалған мәмілелерден алынған ақшаны Кәсіпорын дербес пайдаланады.

6-тарау. Кәсіпорынның қызметін қаржыландыру

37. Кәсіпорынның қызметі өз кірісі және Қазақстан Республикасының бюджет заңнамасында айқындалған тәртіппен алынған бюджет қаражаты есебінен даму жоспарына сәйкес қаржыландырылады.

38. Кәсіпорын таза кірістің бір бөлігін тиісті бюджетке аударуды корпоративтік табыс салығы бойынша декларация тапсыру үшін белгіленген мерзімнен кейін он жұмыс күнінен кешіктірмей жүргізеді.

39. Кәсіпорын өзі өндіретін өнімді дербес өткізеді.

40. Қазақстан Республикасының заңнамасында тыйым салынған, Жарғыда көзделмеген, қызметті жүзеге асырудан Кәсіпорын алған кірістер, сондай-ақ бюджеттен қаржыландыру есебінен құралған, сатылатын тауарлардың (жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің) белгіленген бағаларын көтеру нәтижесінде алынған кірістер Қазақстан Республикасының заңнамасында айқындалатын тәртіппен бюджетке алып қоюға жатады. Мүлікті бухгалтерлік есеп қағидалары бойынша тиісті түрде көрсетпей пайдалану фактілері анықталған жағдайда, ол да алып қоюға жатады.

7-тарау. Кәсіпорынның жарғылық капиталы

41. Кәсіпорынның жарғылық капиталының мөлшері 8 455 143 880 (сегіз миллиард төрт жүз елу бес миллион бір жүз қырық үш мың сегіз жүз сексен) теңге 51 тиынды құрайды.

Жарғылық капиталды меншік иесі (құрылтайшы) Кәсіпорынды мемлекеттік тіркеу сәтінде толық қалыптастыруы тиіс.

8-тарау. Кәсіпорынның есепке алуы мен есептілігі

42. Кәсіпорынның бухгалтерлік есебін жүргізу және қаржылық есептілігін жасау Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасына және қаржылық есептіліктің халықаралық стандарттарына сәйкес тиісті саланың уәкілетті органымен келісім бойынша Кәсіпорынның бас директоры бекітетін есеп саясатына сәйкес жүзеге асырылады.

43. Кәсіпорынның жылдық қаржылық есеп беруі бухгалтерлік теңгерімді, кірістер мен шығындар туралы есепті, ақшалай қаражат қозғалысы туралы есепті, капиталындағы өзгерістер туралы есепті, түсіндірме жазбаны қамтиды.

9-тарау. Кәсіпорынның жауапкершілігі

44. Кәсіпорын өз міндеттемелері бойынша өзіне тиесілі барлық мүлікпен жауап береді және мемлекеттің міндеттемелері бойынша жауапкершілікте болмайды.

45. Мемлекет құрылтайшының, мемлекеттік мүлік жөніндегі уәкілетті органның немесе тиісті саланың уәкілетті органының іс-әрекеттерінен туындаған банкроттық жағдайларды қоспағанда, Кәсіпорынның міндеттемелері бойынша жауап бермейді. Бұл жағдайда мемлекет Кәсіпорынның қаражаты кредиторлардың талаптарын қанағаттандыру үшін жеткіліксіз болған кезде оның міндеттемелері бойынша жауап береді.

10-тарау. Кәсіпорын қызметкерлеріне еңбекақы төлеу

46. Кәсіпорынның еңбекақы төлеу қорының мөлшерін жыл сайын тиісті саланың уәкілетті органы белгілейді.

47. Еңбекақы төлеу нысандарын, штат кестесін, лауазымдық айлықақылар мөлшерін, сыйлықақы беру және өзге сыйақы жүйесін белгіленген еңбекке ақы төлеу қорының шегінде Кәсіпорын дербес айқындайды.

48. Кәсіпорын бас директорының, оның орынбасарларының, бас бухгалтердің лауазымдық айлықақыларының мөлшерін, оларға сыйлықақы беру және өзге де сыйақы жүйесін тиісті саланың уәкілетті органы белгілейді.

11-тарау. Еңбек ұжымымен өзара қатынас

49. Кәсіпорынның әкімшілігі мен еңбек ұжымы арасындағы өзара қатынас Қазақстан Республикасының Еңбек кодексіне және ұжымдық шартқа сәйкес айқындалады.

50. Кәсіпорынның жұмыс режимі ішкі еңбек тәртібі қағидаларында белгіленеді және Қазақстан Республикасы еңбек заңнамасының нормаларына қайшы келмеуі тиіс.

12 - тарау. Кәсіпорынды қайта ұйымдастыру және тарату

51. Кәсіпорынды қайта ұйымдастыру және тарату Қазақстан Республикасы Үкіметінің шешімі бойынша жүргізіледі.

52. Егер Қазақстан Республикасының заңдарында өзгеше белгіленбесе, Кәсіпорынды қайта ұйымдастыруды және таратуды мемлекеттік мүлік жөніндегі уәкілетті органның келісімі бойынша тиісті саланың уәкілетті органы жүзеге асырады.

53. Кредиторлардың талаптарын қанағаттандырғаннан кейін таратылған Кәсіпорынның қалған мүлкін мемлекеттік мүлік жөніндегі уәкілетті орган қайта бөледі.

54. Кредиторлардың талаптарын қанағаттандырғаннан кейін таратылған Кәсіпорынның қалған ақшасы Кәсіпорынның мүлкін сату нәтижесінде алынған қаражатты қоса алғанда тиісті бюджеттің кірісіне есептеледі.

13-тарау. Жарғыға өзгерістер мен толықтырулар енгізу тәртібі

55. Кәсіпорынның Жарғысына өзгерістер мен толықтырулар тиісті саланың уәкілетті органының ұсынымы бойынша мемлекеттік мүлік жөніндегі уәкілетті органның бұйрығымен енгізіледі.

Бас директор **Ф.Ф. Богдашкин**

